

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Forespørgsel nr. F 40:**Forespørgsel til udenrigsministeren:**

»Hvad kan udenrigsministeren efter fremkomsten af DUPI-redegørelsen oplyse om forvaltningen af det danske atomvåbenforbehold efter 1968, herunder om behovet for yderligere undersøgelser og udvidet arkivadgang?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Gert Petersen (SF). (Forespørgslen anmeldt 28/1 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 4/2 97).

Begrundelse**Gert Petersen (SF):**

En række omstændigheder i forbindelse med DUPI's redegørelse om Grønland under den kolde krig nødvendiggør denne debat.

For det første viser redegørelsen, at det ikke alene var en enkelt regeringschef, H.C. Hansen, men flere toppolitikere og topembedsmænd, dog en snæver kreds, som forvaltede den danske atompolitik i strid med den erklærede hensigt. De sagde ét til befolkningen og gjorde i virkeligheden det stik modsatte, og det skete i et spørgsmål, der umiddelbart kunne handle om liv og død for den grønlandske befolkning, men reelt også i et større perspektiv.

For det andet efterlader redegørelsen en række uafklarede spørgsmål, fordi regeringen åbenbart efter aftale med Venstre og De Konservative dikterede, at slutstregen for undersøgelsen skulle sættes i 1968. Dermed kommer man helt uden om problemet om, hvorvidt forbud mod atomvåben i danske farvande blev respekteret både før og især efter 1968, og om skiftende regeringer gjorde noget effektivt for at sikre, at det blev overholdt; altså om den løgnagtighed, som er dokumenteret og erkendt i forhold til Grønland op til 1968, blev videreført på vore egne breddegrader indtil 1992.

For det tredje rejser det, der er afdækket, spørgsmålet, om noget lignende kan ske i fremtiden; altså om en lille gruppe topledere også fremtidig forbeholder sig ret til at føre befolkningen så groft bag lyset, som tilfældet med sikkerhed var i Thulesagen og sandsynligvis var i havnesagen. Spørgsmålet kan desværre blive aktuelt også i den foreliggende sammenhæng, hvis NATO-udvidelsen fører til fornyede spændinger, der indebærer en ny styrkelse af atomvåbnenes rolle.

Det sidstnævnte problem skyldes de meget klare udtalelser fra statsministeren og en fremtrædende statsministerkandidat, der ikke finder, at H.C. Hansen handlede forkert i 1957, og at de ville have handlet på samme måde i hans sted, altså i dyb hemmelighed og i strid med den erklærede politik have accepteret USA's atomoprustning af Grønland. Når de godkender, at H.C. Hansen bedrog befolkningen, kan man logisk forvente, at de ikke selv vil vige tilbage fra at føre befolkningen bag lyset, hvis de finder det nødvendigt i en højere sags interesse.

Det er selvsagt det værste. Men man kan heller ikke tage deres ord alvorligt, når de forsikrer os om, at de danske forbehold i havnesagen bliver respekteret. Kun en grundig undersøgelse kan skabe klarhed over, om det danske atomvåbenforbehold blev forvaltet efter hensigten, eller om det bedrag, der er dokumenteret indtil 1968, bare blev ført videre helt frem til 1992, da USA fjernede alle atomvåben fra sine overfladeskibe.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Sidst vi havde en forespørgselsdebat her i Tinget om dansk atompolitik var den 15. november 1995. Baggrunden var regeringens redegørelse til Folketinget af 29. juni 1995 om visse aspekter af Thulesagen og de oplysninger om oplagringsspørgsmålet, som regeringen modtog fra den amerikanske regering den 13. juli 1995.

Disse spørgsmål redegjorde jeg for i mit indlæg under debatten den 15. november 1995.

I den forbindelse henviste jeg også til, at regeringens ønske om størst mulig åbenhed i Thulesagen havde ført til, at regeringen den 8. august 1995 bad DUPI om at udarbejde en hvidbog om sagen. Endvidere sagde jeg, at videre debat måtte afvente DUPI's hvidbog.

For snart to måneder siden modtog vi så DUPI's hvidbog om Grønland under den kolde